

Derefter skal jeg gøre nogle Bemærkninger til den højtærede Minister. Først vil jeg med Hensyn til Rejserne og Præmierne henlede Opmærksomheden paa det Ændringsforslag, vi havde stillet i Fjor, om at føje en Anmærkning ind vedrørende denne Bevilling, saa det blev overladt til Husmandsforeningerne selv at bestemme, hvor meget de vilde anvende i det ene og det andet Øjemed. Det vilde være det fornuftigste, om man gjorde det, saaledes at man kunde anvende maaske adskilligt mere til Rejser, end man gør i dette Øjeblik. Thi 45,000 Kr. til Rejser for en Stand, der er saa stor som Husmandsstanden, maa dog enhver indrømme er en meget lille Bevilling, og jeg kan godt forstaa, at der er Husmandskoner rundt omkring i Landet, som gerne vilde med, der ikke kan komme det, fordi Midlerne slet ikke strækker til.

Den højtærede Minister kom ind paa helt andre Ting, end denne Sag egentlig drejer sig om. Han talte om, at jeg tillader mig om Sommeren efter Indbydelse fra Husmandsforeninger rundt omkring i Landet at deltage i deres Møder. Ja, det gør jeg, og jeg beklager, at jeg ikke kan gøre det i langt større Udstrækning, end Tilfældet er, idet de Anmodninger, jeg faar, er langt, langt talrigere, end at min Tid og mine Kræfter tillader mig at efterkomme dem. Den højtærede Landbrugsminister bliver jo ogsaa af og til — det er vist ikke ret tit — indbudt til Møder af Husmændene. Undertiden bliver vi indbudte sammen. Men saa betakker den højtærede Landbrugsminister sig for at komme til Stede. Naa, det bliver jo hans Sag.

Saa skal jeg have sagt, at Socialdemokratiets Arbejdsmark ligger ude paa Landet. Det er rigtigt. Der ligger der en stor, vid og frugtbar Arbejdsmark for Socialdemokratiet, og det er en Mark, vi nok skal vide at dyrke. Det er fuldkommen rigtigt, at Socialdemokratiets Fremtid ligger ude paa Landet. Byerne er snart skræbete. I de større Byer har vi omtrent den Tilslutning, vi kan vente. Ja, der er naturligvis nok en Del endnu at faa, men den egentlige Arbejdsmark ligger ude paa Landet, og vi skal nok passe at dyrke den Mark saaledes, at den bærer de Frugter, vi ønsker, den skal bære.

Ministeren kunde slet ikke forstaa, hvordan det skulde kunne lade sig ordne med disse Driftsloane. Det forekommer mig, at naar Anmærkningen siger, at Regler for Laanenes Ydelse, Forrentning og Afdrag fastsættes af Landbrugsministeren

efter Forhandling med de samvirkende danske Husmandsforeninger, er det ikke mere, end man kan overlade til Landbrugsministeren. Jeg troede, det var en Op-gave, han magtede, men nu siger han, at han kan hverken finde ud eller ind af det, han er ikke i Stand til at opstille saadanne Regler. Saa gaa over til Indenrigsministeren og faa at vide, hvordan man der opstiller Regler for Haandværkerlaan! Det er virkelig ikke vanskeligt. Men hvorfor har den ærede Landbrugsminister ikke indladt sig i Forhandlinger om denne Sag med de organiserede Husmænd, der har henvendt sig til ham? Jeg spurgte ogsaa i Gaar den ærede Minister: Hvorfor har Ministeren ikke villet give Husmændene et Svar paa deres Andragende? Det taler Ministeren ikke om. Kan vi ikke faa det at vide? Hvorfor maa de intet Svar faa paa et høfligt Andragende? Jeg synes, at det kun er Ministerens Pligt at give dem et Svar. Ministeren sammenlignede mig med den bekendte Skolemester og Murmester hos Blicher. Maa jeg ogsaa hente et Billede fra vor Litteratur til Anvendelse paa den højtærede Minister. Det er H. C. Andersens bekendte Digt om Konen med Æggene, jeg tænker paa. Hun var kommet saa højt op i sin egen Indbildning, at hun heller ikke vilde svare. Hun sagde: Jeg taaler ikke den mindste Snakken, jo, jeg skal vide at knejse med Nakken. Saadan kan man ogsaa sige om den ærede Landbrugsminister: Han taaler ikke den mindste Snakken. Naar de har spurgt ham, faar de intet Svar. Den ærede Minister er vist, ligesom Konen med Æggene, kommet højt op i egen Indbildning, men pas paa, at det ikke skal gaa, ligesom det gik hende! Hele denne Sag om Husmændene møder her saa vældig Modstand, at jeg selvfølgelig godt ved, at Forslaget vil blive stemt ned, men selv om de Herrer slaar Forslaget om at yde de 200,000 Kr. til Driftsloan til Husmænd ihjel her i Dag, kan jeg forsikre dem for, at det staaar lyslevende ude paa Landet i Morgen. Det er et Spørgsmaal, som Husmændene har taget op og gjort til deres, og de Herrer vil møde det, hvor som helst de kommer frem til Møder sammen med Husmændene.

Rasmus Hansen: Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) udtalte, at jeg havde sagt, at Husmændene saa udmærket godt kunde klare sig ved Loven om landøkonomiske Forskudsforeninger. Det maa helt og hol-